

ÅRSBERETNING FOR FISKERIETS ARBEJDSMILJØRÅD

23. februar 2011

**Bestyrelsens sammensætning i Fiskeriets Arbejdsmiljøråd
pr. 1. januar 2011**

Formand

Karsten Kristensen

Forhandlingssekretær 3F Transportgruppen i København

Næstformand

Carl Jesper Hermansen

Formand for Skagen Fiskeriforening

Christian Rune Petersen

Partsfisker

Jan Nicolai Hansen

Formand for Hanstholm Fiskeriforening

Henning Madsen

Gruppeformand for 3F Esbjerg Transport

Jesper Juul Larsen

Formand Esbjerg Fiskeriforening

Gustav Øglend

Formand for Pelagisk Fiskeriforening i Hirtshals

Leif Pinderup

Formand for 3F Vest i Lemvig

Beretning 2010

Året 2010 har som tidligere år budt på mange spændende opgaver for Fiskeriets Arbejdsmiljøråd. Bestyrelsen fik i år ny formand, da vores formand gennem ca. 4 år Allan Buch valgte at trække sig. Han ønskede nye personlige og karrieremæssige udfordringer og valgte derfor at lade nye kræfter komme til.

Valget som ny bestyrelsesformand faldt på næstformand Karsten Kristensen, der er forhandlingssekretær i 3F, og som ny næstformand valgtes Carl Jesper Hermansen, der er formand for Skagen Fiskeriforening. Der kom to nye medlemmer i bestyrelsen i 2010 - for Danmarks Fiskeriforening kom Jan Nicolai Hansen, der er formand i Hanstholm Fiskeriforening, og for 3F kom Christian Rune Petersen, der er partsfisker på HG 350 "LUNA" hjemmehørende i Hirtshals. Han afløste Poul Erik Andersen, der af personlige årsager valgte at stoppe i bestyrelsen. Der blev over året afholdt 4 bestyrelsesmøder samt et årsmøde med direktionen i Søfartsstyrelsen.

Der blev i 2010 ført retssager mod tre fiskere, som mente, at de ikke skulle betale bidrag til Fiskeriets Arbejdsmiljøråd, til trods for at lovgivningen på området er meget klar. Retssagerne har betydet øget mødeaktivitet for formandskabet og Flemming N. Christensen. Retssagerne endte som forventet med en klar og utvetydig dom, som slog fast, at de tre er forpligtet til at betale bidrag til Fiskeriets Arbejdsmiljøråd jf. Meddelelser fra Søfartsstyrelsen A Kapitel XII Afsnit B af 11. december 2009, regel 4, stk.1 og 5.

Hermed er det endnu engang slået fast at alle, der driver erhvervs- eller bierhvervsfiskeri skal betale bidrag til Fiskeriets Arbejdsmiljøråd, og vi håber hermed, at denne diskussion en gang for alle er afsluttet. Det eneste det medfører, er øgede udgifter for alle involverede parter, hvilket havde været bedre investeret i sikkerhed og arbejdsmiljøarbejde for erhvervet.

Derudover har vi i 2010 også som noget nyt indledt et samarbejde med Arbejdstilsynet i forbindelse med, at de startede en screeningskampagne på alle fartøjer med ansatte. Arbejdstilsynet forlangte en særskilt arbejdspladsvurdering (APV) for de arbejdsopgaver, der foregår på land, men det lykkedes os efter forhandlinger med Arbejdstilsynet at overbevise dem om, at vi kunne indarbejde de arbejdsopgaver besætningen har på land i den eksisterende APV, så fartøjerne kun behøver én APV ombord.

Havnesikkerhedsudvalgene

Sikkerhedsudvalgene har i 2010 afholdt fire møder i hvert af de tre havnesikkerhedsudvalg, udvalgene har deltaget med den sædvanlige store interesse og ildhu i sikkerhedsarbejdet og i de projekter, som er afviklet hen over året.

Gennem året har udvalgene gennemgået 50 anmeldelser af arbejdsulykker, hvilket er 9 anmeldelser færre end i forhold til 2009. Udvalgene har ligeledes ved deres analyse af de enkelte ulykker udarbejdet forebyggelsesforslag til 10 af disse ulykker, som er sendt til pågældende reder som et led i forebyggelsesstrategien. Derudover har udvalgene gennemgået 4 søulykkesrapporter og kommenteret disse i de tilfælde, hvor udvalgene har kunnet bidrage med forslag, som kunne forebygge lignende ulykker i fremtiden.

Der er igen i 2010 et fald i antallet af ulykker, hvilket er indikator for, at fiskerne tager deres arbejdsmiljø og sikkerhed alvorligt, og det er vigtigt at vi sammen med erhvervet fortsætter med at udvikle denne positive tendens og vi gennem havnesikkerhedsudvalgenes arbejde fastholder kursen mod styrkelse af sikkerhedskulturen og forebyggelsen af ulykker.

Arbejds miljøtjenesten

I arbejdsmiljøtjenesten har vi i 2010 kunnet konstatere at vores nye hjemmeside har været flittigt besøgt, og vi har fået mange positive tilbagemeldinger fra erhvervet. I særdeleshed er vores nye tilbud om at komme på det webbaserede APV-system, hvor der også er mulighed for at benytte et vedligeholdelsessystem til skibsmedicinen, blevet et stort hit hos brugerne.

Den nye hjemmeside har været med til at styrke og fremme formidlingen af nyheder og vejledning.

Efter en relancering af vores nye webbaserede system til udarbejdelse af APV, som blev sendt i luften i foråret efter at systemet var tilpasset Arbejdstilsynets krav, er der nu pt. tilmeldt 250 fartøjer på systemet.

Det er vores erfaring at brugerne gennem processen med udarbejdelse af arbejdspladsvurderingen i dette system får et større ejerskab til deres APV. Man har med dette system mulighed for til enhver tid at logge ind og tilrette APV'en, hvis der skulle være behov herfor, eller udarbejde sikkerhedsinstrukser og procedurer, eller tjekke op på beholdningen af skibsmedicin og udløbsdatoer. Som en sidegevinst er der en ikke uvæsentlig økonomisk besparelse ved at køre vedligeholdelsen af skibsmedicinen på dette system.

I forbindelse med vores deltagelse i møder i regi af det Sectoral Social Dialogue Committee on "Sea Fisheries", hvor vi på det seneste møde præsenterede APV-systemet og dets muligheder, er vi ikke i tvivl om, at vi på APV området er et stort skridt foran vore naboer i EU.

I 2010 blev vi kontaktet af Grønlands Arbejdsgiverforening, som gerne ville drøfte mulighederne for, at vi kunne assistere med sikkerhedsarbejde i den udenskærs del af trawlerflåden på Grønland, hvilket vi forventer, der kommer i gang i løbet af 2011. Efterfølgende er vi også blevet kontaktet af KNAPK (Sammenslutningen af Fiskere og Fangere i Grønland) som havde et lignende ønske. Vi har allerede på nuværende tidspunkt assisteret flere af de grønlandske fiskefartøjer.

I 2010 har vi også haft et godt og tæt samarbejde med Center for Maritim Sikkerhed og Sundhed, hvor vi er repræsenteret i styregruppen. I år har vi blandt andet bidraget til en nylig udgivet artikel om fiskernes risikopfattelse (Fishermens risk perception).

Gennem året har vi også deltaget med oplæg på en række generalforsamlinger i de lokale fiskeriforeninger og på 3F Fiskernes Landsklubs årsmøde. I lighed med tidligere år kårede vi igen årets læreplads, som i 2010 blev HG 410 "SIGNET" fra Hirtshals v/Tonny Espersen.

Arbejds miljøseminar

På det årlige arbejds miljøseminar som i 2010 blev afholdt på Falck Nutec i Esbjerg deltog 40 sikkerhedsrepræsentanter fra havnesikkerhedsudvalgene samt 11 gæster. Emnerne i år var mange. Første punkt var som sædvanlig Søfartsstyrelsen v/ Per Sønderstrup, der fortalte om sikkerhedspakken og stabilitet, som har været et af de store samtaleemner i erhvervet samt øvrigt nyt fra Søfartsstyrelsen.

Herefter fulgte en orientering fra Skanderborg Apotek v/Anette Madsen, hvor hun gav en status på deres oplevelser med det nye medicinkistesystem, hvor alle med fordel kan benytte muligheden for at lave en apoteksaftale og løbende holde deres medicinkiste opdateret i samarbejde med Skanderborg Apotek. Dernæst gav Arbejdstilsynet v/Tony Berthelsen en orientering om den forestående screeningskampagne, hvad man ville lægge vægt på og om, hvad konsekvenserne ville være, hvis forholdene ikke var på plads og i orden.

Den sidste oplægsholder var Christian Hahn fra Falck Healthcare, som gav en gennemgang af mulighederne i den nye reviderede aftale om psykologisk krisehjælp. Den sidste del af programmet bød på deltagelse i en søredningsevent, hvor der både var høj sø og storm med efterfølgende røgdykkerbane og slukning af gasbrand i Falcks Nutec træningsfaciliteter på den gamle Esbjerg Brandskole.

brand»

Bundgarnsseminar

Også i 2010 blev der afholdt en temadag for bundgarnsfiskerne. Til temadagen var fremmødt 45 bundgarnsfiskere og 7 gæster. Som altid var de fremmødte engagerede og spørgelystne.

Emnerne på temadagen var mange. Blandt hovedpunkterne var blandt andet sikkerhedspakken for mindre fiskefartøjer, hvor Per Sønderstrup fra Søfartsstyrelsen orienterede om konsekvenserne af periodiske syn m.m. Benny Gade Hansen Søfartsstyrelsen orienterede om proceduren for forhyring af udenlandsk arbejdskraft, og Hanne Hagger Jensen Center for Maritim Sundhed viste en demonstration af hjertestartere. Ligeledes havde Arbejdstilsynet v/ Niels Elmer Jørgensen et indlæg med orientering om den forestående screeningskampagne.

Undervisning

I 2010 har vi på Fiskeriskolen i Thyborøn undervist på 13 søsikkerhedskurser samt 2 arbejdsmiljøprojekter på grundholdene. Derudover har vi været censor på Skagen Skipperskole i forbindelse med Kyst- og Fiskeskipperuddannelserne.

Fokus på stabilitet

I 2010 fik Fiskeriets Arbejdsmiljøråd tilsagn om ansøgte projektmidler fra Fødevarerhverv til et projekt omhandlende stabilitet i fartøjer mellem 0 og 15 meter pp. Denne fartøjsgruppe har ikke tidligere været underlagt periodiske syn, hvilket den nu bliver fra 1. marts 2011 for de fartøjer, der har et dimensionstal over 20.

Igennem årene 2003 - 2007 har der ifølge en temaundersøgelse fra Søfartsstyrelsens Opklaringsenhed været en række kæntringer og forlis med fartøjer i kategorien 0 – 15 meter, på grund af skibenes manglende stabilitet, hvilket har resulteret i at mindst 8 fiskere har mistet livet. Derfor har vi valgt i 2010 – 2011 at sætte fokus på blandt andet stabilitet i mindre fiske-skibe. Problematikkerne skal belyses i form af cases og praktiske eksempler på kritiske fartøjer og med vejledninger på, hvorledes stabiliteten på disse fartøjer kan forbedres. Stabiliteten på disse fartøjer belyses både før og efter stabilitetsforbedringerne. Fiskeriets Arbejdsmiljøråd har tidligere udgivet filmen om stabilitet med titlen "Væltepeter til søs", og det nuværende projekt skal ses som et videre arbejde med problematikken om stabilitet.

Materialet kan ligeledes anvendes i forbindelse med undervisning på Skipper- og Fiskeriskoler. Projektet forventes afsluttet i juli 2011, hvorefter vi starter med at afholde temadage rundt om i havnene i samarbejde med de lokale fiskeriforeninger og havnesikkerhedsudvalg.

Fokus på sikkerhed i enmandsbetjente fartøjer

Vi har i 2010 også sat øget fokus på sikkerheden i mindre fartøjer, da der i denne fartøjskategori de senere år har været flere tragiske ulykker med dødelig udgang. Det er gjort både gennem artikler, på diverse hjemmesider som henvender sig til fiskerierhvervet, og i undervisningen på søsikkerhedskurser samt ved deltagelse i generalforsamlinger.

Det var også årsagen til at vi satte stabilitet på dagsordenen i form af stabilitetsprojektet. Ulykkerne har også været medvirkende årsag til, at Søfartsstyrelsen i 2010 har iværksat sikkerhedspakken for mindre fartøjer.

I år har vi lavet en markedsanalyse af PLB'er (Personlig nødpejlesender), og her sidst på året har vi påbegyndt arbejdet med en oplysningskampagne omhandlende god praksis, når man fisker alene, målrettet mod brugen af redningsvest og redningsudstyr i mindre fartøjer.

De seneste ulykker i denne fartøjskategori har også med alt tydelighed vist, at der er et behov, og en indsats på området er påkrævet.

enmandsbetjente fartøjer

ruse-og garnhaler ›

Udvikling af kombineret ruse- og garnhaler

I 2010 gennemførte vi et projekt, hvor vi i samarbejde med fjordfisker Bo Kjeldgaard fra Jegindø udviklede en kombineret ruse- og garnhaler. Dette endte med en hel ny og unik udgave af en kombinationsshalemaskine, som mange fiskere kan få glæde af fremover og finde inspiration i. Modellen kan laves både i større og mindre udgave alt efter fartøjets størrelse. Prototypen kan ses i aktion på vores hjemmeside, hvor der ligger videoklip af ruse- og garnhaleren i brug under fiskeri.

Søfartsstyrelsen

I 2010 bød på et godt og frugtbart samarbejde med Søfartsstyrelsen. Vi fik afsluttet arbejdet med ISO 9650-1A flåderne, så det nu er muligt for fartøjer under 12 m, som fisker inden for 25 mil af kysten, at benytte redningsflåder med 2 års serviceinterval.

Der har gennem året også været en del indflagningsopgaver, hvor vi har haft et godt og tæt samarbejde, som har resulteret i, at opgaverne blev løst uden problemer. I 2010 har vi ligeledes ydet konsulentbistand ved en lang række ombygninger, nybygninger, og motorudskiftninger, hvor vi har rådgivet om støjdemping, indretning og arbejdsmiljø. Muligheden for tilskud via brændstofpakken har i 2010 medvirket til, at mange fiskere i forbindelse med udskiftning af motorer og propelleranlæg i samme omgang har valgt at udføre støjdempingstiltag.

Arbeitsgruppen under fiskeskibsudvalget om de særlige risici forbundet med énmandsbetjente fiskefartøjer

I 2009 valgte formanden for fiskeskibsudvalget, som følge af forlis og dødsfald på 3 mindre fiskefartøjer, at genetablere den tidligere arbejdsgruppe om enmandsbetjente fiskefartøjer. Man anmodede Flemming N. Christensen om at påtage sig formandskabet i udvalget. Gruppen har i 2010 været i gang og har efter en møderække nu afsluttet sit arbejde. Konklusioner og anbefalinger er blevet fremsendt til fiskeskibsudvalget.

Søværnets Operative Kommando

Som tidligere år har vi også i 2010 deltaget i møder i den Operative Kontaktgruppe for Søredningstjenesten, hvilket for os er et vigtigt forum, som er med til at udbygge vores netværk samt giver mulighed for vidensformidling og erfaringsudveksling på området. Der har været 2 møder i 2010, hvor vi har orienteret om de initiativer og projekter, der er igangsat i regi af Fiskeriets Arbejdsmiljøråd, som har relevans i forhold til søredning.

Arbejde uden for fiskerierhvervet

I lighed med tidligere år har Fiskeriets Arbejdsmiljøråd også i 2010 udført konsulentopgaver uden for fiskerierhvervet. Det har sædvanen tro været værfter og rederier, som har købt konsulentbistand i forbindelse med støjdemping og støjmåling.

I år har vi også haft en del konsulentopgaver for svenske fiskere i forbindelse med indflagning til Danmark. Vi har i år også set en øget interesse for rådgivning i forbindelse med udarbejdelse af APV, hvor blandt andet Farvandsvæsenets fartøjer har abonneret på APV-systemet for at kunne benytte den del, der indeholder vedligeholdelse af skibsmedicinen. Dette har tilsammen medvirket positivt til at vi har kunnet holde stigningen i bidraget på et beskedent niveau.

Afslutning

Vi fik i også 2010 udført mange opgaver og afsluttet projekter, som vi mener har bidraget til at fiskerne har fået et mere sikkert og sundt arbejdsmiljø.

Ulykkesstatistikken viste igen i 2010 et fald i antallet af anmeldte ulykker, hvilket med alt tydelighed viser at kursen, vi har stukket ud, fører os i den rigtige retning, og at vi har fået skabt en positiv udvikling af sikkerhedskulturen i erhvervet. Dette kunne vi ikke have opnået, hvis ikke fiskerne selv havde deltaget aktivt og taget ansvar for deres arbejdsmiljø og sikkerhed. Vi er ikke tvivl om, at man i erhvervet bliver mere og mere bevidst om betydningen af at have et godt og sikkert arbejdsmiljø, og vi ser, at flere og flere investerer i arbejdsmiljøforbedrende tiltag for at skabe gode forhold for deres besætninger og dem selv.

Det er vores mål at kunne fastholde den positive udvikling mod et endnu bedre og mere sikkert og sundt arbejdsmiljø for fiskerne, og det skal ske gennem et tæt samarbejde med erhvervet. Vi forventer, at vi sammen kan skabe nye og gode resultater i de kommende år.

Auktionsgade 1b

6700 Esbjerg

Tel: +45 75 18 05 66

post@f-a.dk

Fax: +45 75 18 05 75

www.f-a.dk

